

محل اداره

مجلس شورای ملی

شماره تلفن ۲۰۴۴۸ و ۲۸۸۹۴ و ۲۸۸۹۰ - ۲۸۸۹۶

روزنامه یومیه

بهای اشتراك

قسمت اول : (مذاكرات مجلسین) سالانه ۳۰۰ ریال

قسمت دوم : (آكورها) ۶۰۰ د

شماره كامل ۸۰۰ د

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل : کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاكرات مجلسین - اخبار مجلس - انتصابات - آكهی های رسمی و قانونی

سال هفتم

۵ شنبه ۱۱ خرداد ماه ۱۳۳۰

شماره ۱۸۳۵

شماره مسلسل ۱۵۲

دوره شانزدهم مجلس شورای ملی

مذاكرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۵۲

صورت مشروح مذاكرات مجلس روزیکشنبه دوازدهم خرداد ماه ۱۳۳۰

فهرست مطالب:

- ۱- تصویب صورت مجلس
- ۲- بیانات قبل از دستور - آقایان: فرهودی - گنجی - ناظرزاده و توضیحات آقای وزیر فرهنگ
- ۳- تعیین جلسه فوق العاده جهت طرح سؤالات
- ۴- اخذ رأی و تصویب اعتبار ادامه مبارزه با ملخ
- ۵- اخذ رأی و تصویب کمک هزینه ترمیم حقوق دبیران و آموزگاران
- ۶- ختم جلسه بعنوان تنفس

مجلس ساعت ۹ و سی و پنج دقیقه صبح بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

(۹- تصویب صورت مجلس)

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود .

(شرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان : هدایت الله پالیزی . دکتر علوی . صفوی . شکرانی بهادری . میر مجید موسوی . گنجی . دکتر مظفری . اردلان . دکتر طباطبائی . خسروانی . ابوالفضل حاذقی . صالح . مکی . دکتر هایبگان . غزنی علم

غائبین بی اجازه - آقایان : قبادیان محمود محمودی . خاکیباز . مرتضی حکمت منصف . شوشتری . قهرمان . مجتهدی . تولیت . حسن اکبر . ابتهاج . اسلامی . اقبال . رضوی . پیراسته . طباطبائی . جواد مسعودی .

دیر آمدگان با اجازه - آقایان: دکتر کاسی ۳۰ دقیقه . محمد علی محمودی

نوشته شده است .

رئیس - بسیار خوب بدهید اداره تند نویسی اصلاح کنند آقای شوشتری شوشتری - بنده را در صورت جلسه غایب بی اجازه خوانده اند در صورتی که بوسیله مقام ریاست تحصیل اجازه کرده بودم استدعا دارم اصلاح بشود .

رئیس - صحیح است اصلاح میشود آقای ملک مدنی .

ملک مدنی - در صورت غائبین بی اجازه بنده آقای اقبال را دیدم جزء حضار حساب کرده اند در صورتی که ایشان شهردار شده اند و جزو حضار نباید حساب شوند همینطور آقای شبیانی که استانداری شده اند و با قبول شغل دولتی سمت نمایندگی ندارند .

رئیس - در صورت قبول کار آقای اقبال و آقای شبیانی دیگر سمت نمایندگی مجلس شورای ملی را نخواهند داشت (عده ای از نمایندگان - صحیح است) آقای دکتر جلالی .

دکتر جلالی - عرایض جلسه گذشته من یکی دو اصلاح لازم دارد که اگر اجازه بفرمائید بنده تند نویسی میدهم .

رئیس - بسیار خوب آقای اردلان اردلان - عرض کنم که در جلسه گذشته که بنده راجع بلوله کشی عرایض کرده بودم يك مختصر اشتباهی در چاپ بود که بنده می نویسم می دهم به تند نویسی رئیس - بسیار خوب آقای صدرزاده صدرزاده - راجع بیاناتی که بنده در جلسه گذشته کردم یکی دو اشتباه است که می دهم به تند نویسی .

رئیس - بسیار خوب ، دیگر نظری نسبت بصورت مجلس نیست (نمایندگان - خیر) صورت مجلس تصویب شد .

(۱- بیانات قبل از دستور

آقایان فرهودی - گنجی

ناظرزاده و توضیحات

آقای وزیر فرهنگ

رئیس - آقای فرهودی

فرهودی - مسافری که اخیراً از

اروپا می آیند و روزنامه های که از آنجا می رسد

حکایت این مسافران و اخبار و مقالات آن روزنامه

ها اینطور نشان میدهد که هنوز عده کثیری

از مردم اروپا از کیفیت و عدل حقیقی

تصمیمی که مجلسین ایران راجع بملی شدن

نفت در سراسر کشور گرفته اند اطلاعی

ندارند و روی همین عدم اطلاع و توجه

است که بهارهای تفسیر های ناروا راجع

باین تصمیم داخلی و ملی ایران در آن

جراید میکنند اصل و منشاء اشتباه که آنها

را با ینگونه اظهار عقاید صفا کننده این

است که در این جراید و یا در آن مسافران

اشتباه کرده اند روابطی که ایران با يك

شرکت تجاری دارد با روابطی را که دولت

ایران با دولت دیگر و روابطی که ملت

ایران با يك ملت دیگر دارد (نمایندگان -

صحیح است) این دو مسأله را مخلوط

کرده اند و نتوانسته اند روابط با دولت

رابا يك شرکت تجاری ، با روابط دولت

و دو دولت تفکیک کنند اینست که چهار

يك مطالبی شده است که اساس آن مطالب

اشتباه است ، در صورتی که فرق بسیاری

است میان روابط دولت ها با يك مؤسسه

تجارتی ، یا یکی از افراد تا با يك روابط

دولتی با دولت دیگر امروز بیش از هر روز

دیگر ثابت شده که ملل عالم و دول عالم

بدوستی و روابط حسنه با یکدیگر محتاج

هستند (نمایندگان - صحیح است) و خوشبختانه

ایران هم در صحنه روابط بین المللی همیشه

ضرب المثل بوده است همیشه سعی داشته

است با همسایگانیش مخصوصاً در نهایت صفا

و صمیمیت باشد (نمایندگان - صحیح است)

اگر کسانی باشند که صفای مودت ملت ایران

و دولت ایران را به ملت انگلستان و دولت

انگلستان طالب باشند باید سعی بکنند که

این روابط با منافع مادی مؤسسات تجاری

مغلوب نشود (نمایدگان - صحیح است) و این روابط را با اینگونه منافع مکدرو آورده ننگند تا اینکه صفای روابط دوستانه مثل قبل از زمانی که اینگونه مؤسسات ایجاد شده اند همیشه دایر باشد و آلودگی بمسائل مادی نداشته باشد حافظ میگوید که صفائی نهد آب تراب آورده آب بیایستی زلال و صفائی باشد و آلودگی بود خارجی نداشته باشد علاوه بر این مساباید توجه کنیم به نکته حساس مطلب یعنی به پیشم که روابط دو دولت و دو ملت روی چه اساسی باید باشد آنچه که مسلم شده است روابط دو دولت و ملت میبایستی بر پایه احترام منافع مشترک باشد (نمایدگان - صحیح است) و آن منافع مشترک یک منافع حقیقی باشد و منافع عمومی باشد نه منافع خصوصی و شخصی با دقت در تاریخ روابط ایران و انگلستان ما این مسئله را می توانیم بفهمیم که منافع حقیقی مشترک ما با دولت و ملت انگلستان باید این باشد که ایرانی نیرومند و آباد در خاور میانه وجود داشته باشد (نمایدگان - صحیح است) این ایران که حقیقت پیدا کند و اثر پیدا میکند یکی اینکه صخره صافی خاور میانه و نفوذ ناید بر باشند نسبت بهر گونه نفوذ خارجی و دوم اینکه خریدار توانگری باشد در روابط تجارتي و فروشنده صادقی باشد اگر جایابی که سعی دارند اوضاع ما را تشریح کنند باین نتیجه حیاتی توجه بکنند گمان میکنم که بتوانند با اصلاحات زیادی را در آنچه که اشتباه کرده اند نوشته اند بکنند در مساله ملی شدن نفت البته دلایل بسیاری ذکر شده است و چون سخن گفتن در مجلس شورای ملی واجب کفائی است و لازمی که گفته شده است تکرار ضرورت ندارد آنچه که گفته شده است کفایت میکند یک دلیلی هم بنده دارم چون اساس راجع بروابط دو دولت است این حقیقت را باید توجه بکنیم مخصوصاً دولت انگلستان که در ایجاد روابط با ملل عالم تجارت بسیار دارد بیشتر متوجه است که در ایجاد روابط با هر دولت میبایستی راهی در پیش گرفت که با اصول و معتقدات آن ملت تطبیق بکند اگر بخوانیم در روابط با پارسی با یک ملتی ایجاد بکنند آن روابط با بستی با اصولی که در نزد آن ملت محترم و مقدس است تطبیق بکنند ما یک قانون اساسی داریم که از نظر سیاسی جامع اهل مملکت ماست یعنی تمام افراد مملکت ما را در زیر لوای خودش جمع کرده است و وجه مشترک ایجاد کرده در این قانون این قانون اساسی ما یک پایه ای دارد و یک پایه ای دارد باید قانون اساسی ما وحدت ملی است که میراث شاه عباس آید است مقرراتی در این قانون اساسی هست در اصول و موارد مختلف

که معیش این بوده است که وحدت ملی ایران را حفظ بکنند مایه قانون اساسی ایران این را بنده نمود نمیگویم از قول مرحوم مدرس میگویم مایه قانون اساسی ما قرآن است (نمایدگان - صحیح است) برای اینکه در قانون اساسی واصل است که نشان میدهد که این قانون اساسی متعسکی است بیک قوانین دیگری یعنی قوانین دیگری بشتوانه این هستند یکی اصل دوم متمم قانون اساسی است که یک عبارتی دارد که میگوید که قوانین مجلس در هیچ عصری از اصرار نباید مخالفتی با قواعد مقدسه اسلام و قوانین موضوعه حضرت خیر الانام داشته باشد (نمایدگان - صحیح است) پس این اصل دوم در حقیقت تمام قوانین اسلام را با این جمله وارد قانون اساسی کرده است یعنی ما در موقع گذراندن قوانین باید توجه بکنیم که مخالفتی با آن اصل نداشته باشد در اصل ۲۷ همین قانون مطلب را مؤکد تر ذکر کرده است یعنی جزو شرایط قانون نوشته است که استقرار قانون یعنی قانون موقوف است بعدم مخالفت با موازین شرعی (شوشتری - خوار و خسته کتبه مرحوم حاج شیخ فضل الله نوری را) و تصویب مجلسین و توشیح همه همایونی (نمایدگان - صحیح است) ملاحظه میفرمائید که همد مخالفت با موازین شرعی منصرف است بعد تصویب مجلسین است (نمایدگان - صحیح است) بنا بر این ما بایستی در معاملات که میکنیم در مذاکره کراتی که میکنیم باین قسمت بحکم قانون اساسی توجه بکنیم بنده در قوانین حضرت خیر الانام که همین عبارت قانون اساسی است درمورد کردیم دیدم انواع معاملات هست که بنده فهرست کردم و میخواهم انواع معاملات در فقه اسلامی هست مثل بیع - معاوضه - اجاره - مزایه - مساقات - مضاربه - ودیعه - عاریه - رهن - هبه - قرض - وقف ولی هیچ اسمی از امتیاز نیست (شوشتری - خیارات هم هست) هیچ اسمی از امتیاز نیست بنا بر این آنچه که در مملکت ما اگر روزی در مملکت ما بنام امتیاز هر کاری شده است این منطبق با قانون اساسی نبوده و یک هیئت یک دولتی نبایستی که یک تکلیفی ای را قبول بکنند که آن معامله برخلاف قانون اساسی باشد و بنده هم انتظار داشته باشیم که با آن ملت روابط حسنه داشته باشیم بنا بر این اگر بنظرهای مختلفی که برای ملی شدن صنعت نفت ذکر شده است توجه بشود من پیش دارم که با آن اصلی که ابتدا عرض کردم روابط ما باید شرکت غیر از روابط ما با دولت است آنوقت غالب این شبهاتی که هست رفع میشود وقتی که این امتیاز برداشته شد و این قانون اجرا شد من پیش دارم که روابط میان دولت ایران و انگلیس بر پایه های نوینی که با آن اقتضای و احترام

مقابل باشد استوار و سالیان دراز پایدار خواهد بود ولی بشرط اینکه از حال منافع خصوصی بکلی خارج شود ، مطلب دیگری که میخواستم عرض کنم این است که در چند ماه پیش که لایحه استخدام استادان خارجی مطرح بود بنده پیشنهاد کردم که در احوال هم دانشکده پزشکی تأسیس گردد و توضیحاتی هم دادم که اولاً یک امراض بومی و معالی در خوزستان هست که بایستی اطبا از اهل همانجا و در همانجا تربیت بشوند برای اینکه آنها را در خوزستان مریضخانه ها و آزمایشگاهها هست که با استفاده ایند سره در خواهد آمد وزیر فرهنگ وقت وعده داد که در سال تحصیلی آنی که چند ماه دیگر شروع میشود این دانشکده پزشکی در آنجا تأسیس شود آقای موقر همکار عزیزم هم راجع بدان دانشکده پزشکی و کشاورزی و فنی در خوزستان توضیحات جامعی دادند و چون بنده انتظار اقدامات دولت را در سال تحصیلی جاری دارم این است که در این باب سخن نمیگویم و بکس قسمت دیگری هم که گمان میکنم جلب توجه آقای وزیر فرهنگ باشد و خوشبختانه اینجا هم تشریف دارم عرض میکنم خیال میکنم تمام آقایان نمایدگان با من هم عقیده باشند طبقه معلم در این مملکت یکی از شریفترین و زحمت کشترین و در عین حال محرومترین طبقات است (صحیح است) افراد این طبقه که اکثر سالیان دراز از زندگانی خود را صرف تعلم و باقی را مصرف تعلیم کرده اند چنان دستخوش تنگی معیشت و هسرت هستند که زبان از بیان آن قاصر است (صحیح است) این طبقه که از زحمتکشترین طبقه هستند میسوزند و میسازند چنان میکنند و دم نیز نزنند تنها وسیله ای که دیران این کشور برای ابراز شکایات و حل مشکلات و طلب حقوق خویش دارند جامعه لیسانسیه های دانشرانی و روزنامه مهرگان است این جامعه شاید قدیمیترین اجتماع صنفی است که در ایران ایجاد شده زیرا تأسیس آن از بیست سال قبل شروع شده و در تمام این مدت جز دفاع از حقوق معلمین و کوشش در اصلاح فرهنگ قومی و قلمی بر نداشته است و تمامی کسانی که از نزدیک شاهد فعالیت های این اجتماع صنفی هستند این مدعا را در کمال سهولت تأیید میکنند مثلا همین چندی پیش دستجاتی که تابع سیاست خاص هستند و با حکومت رزم آرا همکاری میکردند میخواهند برای ایجاد تشنج در مملکت اقتصادی در فرهنگ برپا کنند و دانش آموزان و معلمین را در غیاب آنها رها نمانده و بیانه هائی مختلف قوای عظیم براه بیاورند همین جامعه لیسانسیه ها مانع بروز چنین عمل مضرى شد و با تمام قوا کوشید که از سوء استفاده های حزبی جلوگیری نمایند تنها جامعه لیسانسیه های دانشرانی عالی مانع عدم توفیق آنها گردید و آقای محمد

دروخش رئیس جامعه لیسانسیه ها و معتمد مشایخی نایب رئیس جامعه در برابر درخواست آمده معذور که میخواستند جامعه اعلام اعتصاب کنند ایستادگی کرده مانع از تطویل کلاسها شدند آقایان نمایدگان که در جزئیات امور وارد هستند خوب میتوانند به نظمت این ایستادگی اقدام بی برند در هر حال قصد بنده شرح خدمات جامعه لیسانسیه ها نبود زیرا این جامعه از طبقه معلم تشکیل شده و خدمات معلمین مورد انکار کسی نیست فقط بنده میخواستم توجه آقایان نمایدگان را باین موضوع جلب کنم که زبان معلمین و محافظه قوق آنها جامعه لیسانسیه ها است و این جامعه طی قطعنامه ای تقاضاهای معلمین را درده ماده خلاصه کرده کتبته بشرح زیر میخوانم

- ۱ - اشل حقوق دبیران را بر اساس یک پنجم تغییر دهند
- ۲ - حق تأهل معوم کارمندان فرهنگ را بطور کامل پرداخت نمایند
- ۳ - طبق تصویرنامه ای که هنوز موجود است از دبیران و آموزگاران هر ساله عده ای برای مطالعه بخارج اعزام دارند
- ۴ - در آئین نامه خدمات فنی دبیران اعم از دارندگان رتبه دبیری یا اداری تجدید نظر کنند و آئین نامه ای بر همان اساس برای آموزگاران تنظیم نمایند
- ۵ - وزارت فرهنگ با وجود معتناهی که اکنون بشرکت بیمه میردرازد بتاسیس بیمارستانی مخصوص خدمت گذار کفرهنگیان و خانواده های ایشان را معالجه و مداوا نمایند
- ۶ - برای آموزگان و دبیرانی که به شهرستانها میروند مزایای بیشتری قائل شوند
- ۷ - با افتتاح مدارس جدید از کثرت کچی کنند شاگردان هر کلاس بکاهند و بتعدادی برسانند که قوانین موجود متذکر شده اند
- ۸ - آئین نامه خاص برای بازنشستگی معلمین تنظیم نمایند
- ۹ - تبدیل رتبه های آموزگاری
- ۱۰ - نسبت بترمیم حقوق دبیران لیسانسیه که دارای رتبه های اداری میباشد میگردند میخواهند برای ایجاد تشنج در بیزاران مایه التفات رتبه یک دبیری و سه اداری و پایه های کمتر از شش اداری اقدام خود

بدانها مبدول نداشته اند و بنده خیال میکنم نام آقایان نمایدگان با من مصداق هستند کابینه آقای دکتر مصدق که خود در صنف معلمین جاداشته و دارند من می خواهم که توجه بیشتری نسبت بتقاضای طبقه معلم و مواد ده گانه قطعنامه جامعه لیسانسیه ها مبدول دارند باید مجلس شورای ملی نسبت بتقاضای حقه این طبقه مردم وطنپرست بذل توجه نماید و موجبات تشویق آنها را فراهم سازد (صحیح است) تلگرافی هم از شوشر برای آقای ابریشکار رسیده است که برای بنده فرستاده اند و خلاصه اش این است که فرماندار جدیدی که با آنجا رفته است نسبت بشهردار و استقلال شهرداری شروع به بدگویی و توهین کرده است و برای پیشرفت کار خودش ایجاد دودستگی در شهر فراهم کرده است و موجب زحمت مردم شده است و مردم تقاضا دارند که در این موقع باریک کاری نکنند که این جریانات در شوشر پیدا شود که اسباب زحمت بشود یک نامه سرگشاده ای هم از عده ای از اهالی خوزستان رسیده راجع بانراش عده نمایدگان خوزستان که توضیحات کافی هم داده شده این تلگراف را خدمت آقای رئیس تقدیم می کنم جناب آقای سلطان رئیس العلماء تذکر فرمودند مطابق در اصل قانون اساسی کتبته خواندم خوبست دولت لایحه منع مسکرات الکلی را که مجلس هم تصویب کرده زودتر بیاورند (شوشتری - اجرای منع مسکرات بفرمائید منع بفرمائید)

مکی - لایحه آن در مجلس سنا خوابیده است

رئیس - آقای کتیبه

کتیبه - مطلبی که بنده امروز می خواستم باستحضار مجلس شورای ملی برسانم راجع بوضع دانشگاه تبریز است که خوشبختانه خود آقای وزیر فرهنگ که یکی از فرهنگیان کشور است خوب استحضار دارند و تشریف دارند خواهش می کنم عرایش بندرا درست توجه بفرمائید و قبل از این که مادر مقابل یک پیش آمد های غیر منتظره ای باشیم علاج کار را بفرمائید باین که هیچوقت از صحبت های قبل از دستور نتیجه ای تحصیل نمیشود و اثری باین گفتارها ترتیب نیست روی اصل اینکه اظهار درد شاید تعقیبی در آلام خواهد داد مطالبی راجع بدان دانشگاه تبریز عرض می کنم و حالا هم آقای فرهودی راجع بخوزستان را ایجاد دانشگاه در آنجا بیاناتی فرمودند بنده خواستم با ایشان یاد آوری کنم که اگر منظور از تأسیس دانشگاه و وضع دانشگاه این است که ما داریم بهتر این است که ایشان از تقاضای تأسیس آن خودداری بفرمایند و البته این وضع

که در دانشگاه تبریز پیدا شده است و وضعی که دارد اگر خود آقای وزیر فرهنگ تشریف ببرند از نزدیک ببینند مسلمانی خواهند برد که وضعیت دانشجویان آنجا چطور است و شاگردان آنجا تا چه پایه تربیت میشوند و البته باید این وضع اصلاح بشود و تقاضا دارم از آقای که اگر ممکن است خودتان از نزدیک سرکشی بفرمائید تا شاید بانظر جناب عالی اصلاح بشود

موضوع دیگری نیز مورد علاقه مشهوری های من است ، روشنگران ، دانشجویان و ملیون تبریز اصلاً اسرار دارند که من در مجلس شورای ملی راجع بسوضوع نفت و نظر هم مشهوران و افکار عمومی محل نسبت باین موضوع توضیحاتی بدم تمام جهانیان می دانند در مسئله نفت تمام کشور یک دل و یک زبان برای استیفای حقوق خویش قیام نموده است (صحیح است) و خوشبختانه در سایه اتحاد و وحدت نظری که در این موضوع حیاتی مابین هم میهنان موجود است نتایج مثبتی بدست آمده و مطمئناً داریم عنقریب بغایه قطعی منتهی و منظور ملت ایران عملی گردد (انشاء الله) آذربایجان را مکرراتاً تسلطه اقتصادی و سیاسی بیگانه را بچشم خود دیده و اهمیت نفوذ اقتصادی خارجی ها را خوب تشخیص می دهد و دوقرن است که همواره با سلطه های بیگانه در مبارزه است بنا بر این از نظر سیاست عمومی کشور وظیفه ای که در پیشگاه میهن و ملت دارند لازم بود در این مبارزات اخیر هم در صنف اول مبارزه قرار بگیرد متأسفانه تظاهرات ملی وسیع و تلاشی که لازمه این مبارزه است در شهر تبریز باندازه کافی و رضایت بخشی نبوده است و در مجلس شورای ملی کرات عده ای از همکاران محترم در این قسمت سؤالاتی فرموده اند و نباید از این توضیح اینطور نتیجه گرفته تصور فرمایند که خدای نکرده آتش کانون فداکاری و جانبازی در آنجا خاموش گشته بلکه مقتضیات کنونی معلی و موافق دیگری که رفع آنها در حدود امکانات اهالی محل نیست موجب شده که در مبارزات اخیر طریقه حزم و احتیاط پیش بگیرند و آهسته قدم بردارند و هتوانی بدست ندهند باین مختصر خواستم خاطر نشان نمایم که همشهریان من در انجام وظایف خویش در این قسمت بافکار عمومی سایر هم میهنان خود کاملاً موافقت دارند و همه موقع برای جانبازی آماده هستند (صحیح است)

(نورالدین امامی) - دوماه از تلگراف آمده است از آذربایجان چطور ابراز احساسات شده ؟ از دلایل صحیح عرایش من یکی هم تلگرافی است که بوسیله آقای مکی اخیراً در این چند روزه بمجلس مخابره شده از مرافه و اظهار سیاست گذاری راجع بملی شدن صنعت نفت در سراسر کشور شده است

(نورالدین امامی) - آقایان برای یک تلگراف تظاهر می کنند ما نمی خواهیم تظاهر بکنیم دوماه از تلگراف در این باب رسیده است از آذربایجان آرشو مجلس پر است از این تلگرافات (مطلب دیگری که می خواستم بمرض مجلس برسانم و مخصوصاً روی کلام من به مخبرین محترم جراید است این است که بنده در این دوسه روزه در غالب روزنامه های تهران مطالبی دیدم که واقفاً برای من تعجب آور است من جمله گفته می شود که در این نامه یشانی که اخیراً بعضی از دستجات برپا کرده اند شاید عده ای با شخصای از خارجی ها موتور این کار هستند فلان ژنرال مثلا این دسته را راه انداخته و فرماندهی می کند از این حرفها من تعجب کردم که اگر واقفاً همچو چیزی موجود است چطور این دولت که اینقدر تسلط بر اوضاع دارد نمی تواند از آنها جلوگیری کند بایستی خواهد و اگر نیست همچو چیزی چرا نکند بفرماید کند و اساساً فکر میکنم که این مطالب را آقایان با دقت کامل بنویسند زیرا که ممکن است همین گفته ها و همین اخبار را دیگران بدین ما بگنارند برای این که اوضاع ما را آشفته تر نشان بدهند در صورتیکه ما همه می دانیم مملکت ما شاید از آزاترین و منظمترین کشور های عالم است و هیچگونه وضعی که دلیل بر غیرعادی بودن اوضاع باشد در این جا موجود نیست و چرا ما خودمان باید با دست خودمان این مطالب را انتشار بدهیم وضعیت را غیرعادی جلوه بدیم در یک محیط ساکت و آرام و فوق العاده ساکت یک قدمهای برجسته ای مجلس شورای ملی برداشت چرا ما باید این حرف ها را بزنیم که اثر این کارهای ما را تعقیب بدهد (صحیح است) این را خواست میکنم آقایان خودشان یک کانونی بوجود بیاورند که این انتشارات را خودشان کنترل کنند و یکی هم راجع بعریق بناب بود که چند روز پیش همکار محترم من آقای حمیدیه این جاپانیاتی کردند و کمک و مساعدت دولت را برای اهالی بیچاره آنجا جلب کردند خواست می کنم آقایان وزراتی که اینجا تشریف دارند اقدام بفرمایند که هر چه زودتر کمک بکنند به آنها بشود

رئیس - آقای ناظر زاده

ناظر زاده - در چند جلسه قبل همکار محترم جناب آقای صدر زاده بیاناتی راجع ببهادران که در دهات و نقاط دور دست کشور بوسیله مقدس پزشکی اشتغال دارند و در حفظ جان مردم میکوشند ابرار دارند چون در همین زمینه نامه هائی از بعضی بهادران به بنده رسیده بود و تقاضا کرده بودند که نسبت بفرخواست های آنها از مساعدت دریغ نشود بنده

با جناب آقای دکتر ادهم وزیر محترم بهداری و معاون ایشان جناب آقای دکتر کیا مذاکره کردم و با اطلاع آقایان رساندم که تقاضاهای دانشجویان آموزشگاههای عالی از قبیل افزایش کمک هزینه در دوران دانشجویی و تکمیل وسایل تحصیلی و نظایر آن و همچنین خواسته های آقایان بهادران مثل اشل حقوق و حق لیسانس و ترفیع درجه و سایر لیسانسیه های کشور و نیز ایجاد شرایط سهلتری برای ورود آنها بدان دانشکده پزشکی و امثال آن همه مشروع و قابل قبول است و وزارت بهداری باید نسبت باین تقاضاها رسیدگی و تا آنجا که مقدور است مساعدت و موافقت کند آقایان اولیاء وزارت بهداری درخواست بنده را پذیرفتند و قرار شد مجموع تقاضاهای دانشجویان آموزشگاه عالی پزشکی و آقایان بهادران را بنده تنظیم و تسلیم جناب آقای وزیر بهداری کنم تا در شورای که در وزارت بهداری برای رسیدگی باین قبیل امور تشکیل میشود مورد شور و اقدام قرار گیرد و امید است با خدماتی که بهادران بهداشت مملکت آنها در نقاط دور افتاده میکنند از تشویق آنها دریغ نشود ضمناً خواستم توجه وزارت بهداری و وزارت فرهنگ را با افتتاح آموزشگاه عالی پزشکی که در چند ماه پیش وزیران هر دو وزارتخانه تقبل و تمهید کردند امسال عملی خواهد شد جلب کنم زیرا مقدمات افتتاح این آموزشگاه که در کرمان از هر جهت کمال لزوم را دارد فراهم شده بوقوع است که وزارتین بهداری و فرهنگ با توجه بسوابق اجازه افتتاح و ترتیب دایر شدن آموزشگاه عالی بهداری کرمان را بدهند و بشههی که سابقاً در همین مجلس شده وفا نمایند

موضوع دیگری که خواستم بمرض برسانم مربوط به معلمین است بنده اگر نسبت بضرک و معلم در مجلس مطالبی اظهار میدارم بمناسبت ارزش خدمت آنها و وظیفه ای است که هر نماینده از لحاظ تأمین فرهنگ و بهداشت برعهده دارد مردم ایران بفرهنگ و بهداشت فوق العاده نیازمندند و یکی از شرایط پیشرفت این دو امر قدر دانی و تشویق از معلمین و پزشکان است بهر حال راجع بتقاضاهای معلمین بنده چند بار با جناب آقای دکتر سجادی وزیر فرهنگ مذاکره کرده ام و مطمئن هستم که شخص ایشان هم با لزوم تأمین نظر معلمین در مورد تقاضاهای حقه ای که دارند کاملاً موافقت و البته مجلس شورای ملی هم که همیشه کمال علاقه را نسبت بفرهنگ و فرهنگیان ابراز میدارد در این راه مساعدت

و پشتیبانی وزارت فرهنگ دریغ نخواهد کرد اما آنچه مورد تقاضای بسیاری از معلمین است و مکاتبات فراوان راجع به آن میشود یکی صدی هشتاد کلمه معلمین است کدر جلسه گذشته پیشنهادی تهیه شد که لایحه آن که از سنا برگشته جزو دستور قرار گیرد و باید با اطلاع فرهنگیان برسانم که تمام آقایان نمایندگان معتمد کمالی به ایشان ارائه داده شد با کمال میل و هلاقه آنرا امضاء کردند و اگر با امضای همه آقایان نمایندگان معتمد نرسیده برای آن است که بیش از ۱۰ امضاء جهت طرح آن لازم نبود و بیش از بیست نفر آنرا امضاء کرده اند و بنده خواستم صد معتمد سایر آقایان بشوم امید است با بدل توجهی که میفرمایند ام روز تصویب این لایحه خانه باشد

راجع با آموزگاران بیانی باید با اطلاع آنها برسانم که وزارت فرهنگ مشغول تهیه و تنظیم لایحه مربوط به آن موضوع است و البته منظور آموزگاران بیانی با تصویب این لایحه تامین و خدمت آنها نیز رسمی خواهد شد و در مورد تبدیل پایه های آموزشی بدبیری آقای ملک مدنی ریاست معتمد کبیرین بودجه و غیره فرموده اند که کمال مساعدت را در تسریع آن مبذول فرمایند راجع بحق ناهل و اعزام معلمین برای تکمیل همیلات خود بخارج و همچنین کمک آموزگاران نیز بنده شخصاً شاهد بوده ام که دستورهای لازم از طرف آقای وزیر فرهنگ داده شده و انشاء الله نتیجه ای که بفتح معلمین باشد گرفته خواهد شد و چون قرار شده جناب آقای فردوسی راجع بیجامه لیسانسها صحبت کنند بنده بقیه صحبت را با ایشان واگذار میکنم

و دیگری از شیراز رسیده توجه دولت را جلب میکند یکی از این دو نامه از متصدیان حمل و نقل کرمان است که نوشته اند در تهران سال گذشته حمل شکر را دولت بشانفیه گذارد ولی مقاطعة کاران تهران با تنی ۱۳۰۰ ریال کرابه از عباسی به کرمان را برنده شدند بعد تنی ۷۰۰ ریال حمل شکر را از عباسی بکرمان در محل بنا و اگذار کردند و تقاضا دارند هفتاد هزار کیسه شکر که فعلاً در عباسی است مثل گذشته نشود دولت میتواند در کرمان با کرابه ارزانتری حمل آنرا را عملی کند و ضمناً رضی نشود که یکمده مردم تنگدست در کرمان وسیله استمرار مقاطعة کاران تهران قرار گیرد

بنده و جناب آقای صدر میرحسینی معین تقاضای متصدیان حمل و نقل - کرمان را تسلیم جناب آقای وارسته کرده ایم و رسیدگی و توجه بفرما آنرا تقاضا داریم نامه ای هم از اتحاده کرمانیان معین

فارس رسیده و در آن نوشته اند بواسطه ۳۶ کیلو متر راه خرابی که بین نیریز و سیرجان است راه تجارت بین دو استان هفتم و هشتم بحال معوق و ناامن مانده و از وزارت راه خواسته اند که با تسطیح این ۳۶ کیلو متر راه کمک مؤثری در آمد و رفت و تجارت بین دو استان مهم جنوب بکنند و بنده توجه جناب آقای بوشهری وزیر راه را باین موضوع جلب میکنم

در خانه خواستم باستحضار مجلس برسانم اخیراً در کرمان زردخوردی روی داده که ما از چگونگی جریان آن هنوز درست اطلاع نداریم در روز نمایندگان متحصنین از بنده و آقای آشتیانی زاده و مدیر اتحاد ملی خواسته بودند که برای تلگراف حضوری در تلگرافخانه حاضر شویم وقتی که مارفتیم دیگر آنها صاحبشان تمام شده بود و رفته بودند و ما با ایشان تلگراف کردیم که از دولت میخواهیم که رسیدگی بکنند مسلماً اقدامی که بضرر جامعه نباشد انشاء الله در آنجا نخواهد شد یک یادداشتی هم جناب آقای صدر میرحسینی فرموده اند که عیناً بمرض آقایان میرسانم و تیمسار سرتیب شیبانی بنده را مأمور فرستاده اند که از طرف ایشان از هموم همکاران معتمد مجلس خدا حافظی نمایم و چون حسب الامر اعلی حضرت مایونی منجلاً بصوب مأموریت حرکت فرمودند موفق بمرض خدا حافظی نشدند استعفا دارم چنانچه این بیابانها ابلاغ فرمائید - (اردلان - انشاء الله موفق خواهد شد) یک یادداشتی هم آقای کهید فرستاده اند نوشته اند اگر صلاح میدانید این مطلب را از قول بنده بیان فرمائید

« امروز صبح با اداره مبارزه با مالاریا رفتیم مشاهده کردم اعضای اداره مزبور بواسطه اشکالاتی که وزارت دارائی برای آنها نموده است از کار دست کشیده اند در صورتیکه حساسترین موقع مبارزه با مالاریا همین حالا است و دیر شده از دولت خواهش کنید که رفع اشکال نموده که آقایان اطباء و مأمورین با دلگرمی مشغول انجام وظیفه باشند (صحیح است) آقای عرب شیبانی هم نوشته اند که راجع به جو ملخ بفارس و کرمان هم توجه جناب آقای وزیر کشاورزی را جلب کنم یک یادداشت چند برگی هم آقای نورالدین امامی داده اند که بنظر من زیاد است و شاید وقت خواندن آن نرسد (نورالدین امامی - مربوط بسازمان ملی فرهنگیان ایران است) اگر آقای رئیس اجازه بدهند قرائت می کنم

رئیس - دودقیقه وقت دارید

ناظر زاده - نمایندگان معتمد مجلس شورای ملی امروز همه شما بیش و کم از وضع اسف آفر فرهنگ کشور ما با خبرید و خوب میدانید که عدم هلاقمندی اولیای امور در

سالهای بعد از شهریور ۳۲۰ بهیچ وجه آموزش واداری فرهنگ چنان وضع ناسف - است که کانون دانش و دین امروز به میدان مبارزات سیاسی تغییر شکل یافته و محیط آموزشگاهها که معمولاً باید دوزخ مالیت های سیاسی باشد مرکز توطئه های سیاسی - مخالف مصالح کشور شده است هده از دانش - آموزان منحرف و فریب خورده هلنا در کلیه امور اداری و آموزشی مدارس دخالتهای ناروا میکنند و دستکام مریض و طویل اداری و وزارت فرهنگ نیز کمالاً در برابر این دسائس و تحریکات مخالف مصالح کشور جنبه تسلیم را پیش گرفته است این وضع آشفته با عدم توجه اولیاء امور بهبود وضع معیشت فرهنگیان کشور زمینه مساعدی را جهت توجه و پیشرفت افکار انحرافی در فرهنگ فراهم ساخته بصورتیکه مثلاً نبی از اوقات روزانه حاضر در آموزشگاه صرف مباحثات سیاسی و واجم آوری امضاء برای پشتیبانی از خلق کرده میشود و اولیاء وزارت فرهنگ نیز سرگرم پس و پیش کردن مهره های اداری و وزارتخانه هستند بطوریکه در طول سال تحصیلی گذشته بیش از پنج بار روزی ادارات و وزارت فرهنگ سازمان اداری آن تغییر یافته و هر یک از آقایان و وزراء نیز برای ارضای خاطر دوستان و هلاقمندان خود بیشتر اوقات روزانه خود را صرف همین نقل و انتقالات اداری میکنند و این کثرت مشغله اولیاء امور سبب شده است که بسیاری از حقوق حقه معلمین کشور پایمال شده و ناراضی آنها زمینه مساعدی برای پیشرفت افکار عناصر خلال گر بوجود آورده است لذا از نمایندگان معتمد مجلس شورای ملی درخواست داریم برای اینکه لافل ناراضیاتی طبقات مختلفه فرهنگیان شرافتمند وسیله ای بدست اغلال گران خارجی ندهد درخواست ما را هر چه زودتر مورد توجه قرار داده موجبات رضایت قاطبه فرهنگیان را فراهم سازند

۱ - تصویب صدی هشتاد کلمه آموزگاران و دبیران مانند سایر کارمندان دولت که در مجلس سنا نیز مورد تصویب قرار گرفته است از اول فروردین ماه ۳۰

۲ - اقدام برای تصویب لایحه ای جهت رسمی شدن آموزگاران و دبیران قرارداد

۳ - پرداخت حق اولاد با آموزگاران و دبیران بصورتیکه امروز در وزارت جنگ عملی شده است

۴ - تغییر مقررات بازنشستگی در باره آموزگاران و دبیران بصورت زیر (کارمندان آموزشی وزارت فرهنگ بعد از هجده سال خدمت متوالی و بیست سال خدمت

متنواب میتوانند از مقررات باز نشستی استفاده کنند)

رئیس - آقای وزیر فرهنگ دکتر بقائی - اخطار دارم رئیس - طبق چه ماده ای دکتر بقائی - ماده ۱۶۹ وزیر فرهنگ - تذکراتی که امروز آقایان فرمودند خوشبختانه غالب آنها راجع با امور فرهنگی بوده بنده از توجهی که آقایان نمایندگان معتمد نسبت به امور فرهنگی و اصلاح وضع فرهنگیان دارند باید تشکر بکنم در این مدت کمی که بنده افتخار خدمتگزاری فرهنگ را دارم خوشبختانه توجه شدم که آقایان باین موضوع مهم ملکیتی هلاقمند هستند و غالباً در مجلس تذکراتی نسبت به این امور داده اند در واقع بوقوع هم هست که از این حسن توجه آقایان برای اصلاح و بهبود وضع فرهنگ اقدامات جدی و اساسی شود بنده هم امیدوار هستم که از این توجه حداکثر استفاده را بکنم منتھی نکته ای را که بایستی عرض بکنم این است که متأسفانه از جهت مالی مادر مضیق هستیم و از همت بلند آقایان و هلاقه فوق العاده ای که بنده در خدمتگزاری فرهنگ دارم و لایحه این مانع تاحدی جلوگیری کرده است ولی بجز این که از این مشکل برداشته میشود (نمایندگان - انشاء الله) و موفق میشویم که در همه قسمتها بصورت درامور فرهنگی که مورد توجه آقایان است اقدامات اساسی بکنیم راجع بمسائلی که آقایان تذکر دادند لازم میدانم مختصر جوابی عرض کنم راجع بدانشکده ها و مدارس عالی و آموزشگاه های عالی آقایان تذکراتی فرمودند بنده کاملاً معتقد هستم که امر تعلیم و تربیت مخصوصاً تعلیم و تربیت در مدارج عالی چهچیز که بنایه مترکز باشد بنده معتقد نیستم که تمام تعلیم و تربیت عالی مملکت در پایتخت متمرکز باشد (صحیح است) و شهرستانها هر یک به هم خود حق دارند که دارای مدارس و مؤسسات عالی باشند (صحیح است) و البته همیشه این توجه بوده است منتھی متأسفانه ایجاد دانشکده و دانشکده وسایل و اعتبارات فوق العاده می خواهد الان دانشکده تهران که دارای قریب ۱۵ میلیون اعتبار بودجه است با وجود این آقایان می دانند که نواقص فوق العاده ای دارد البته بابک اعتبارات کم و نواقص ایجاد دانشکده آنطوریکه آقایان انتظار دارند در شهرستانها عملی نخواهد شد بنده تصور می کنم که همه آقایان متوجه این امر باشند و تصدیق فرمایند که در شهرستانها در درجه اول باید بدانشکده های پزشکی و کشاورزی و فنی توجه داشته باشیم و متناسب

موقبت آنطور فراهم نمودن وسایل و اعتبارات در ایجاد این دانشکده ها در شهرستانها اقدام بکنیم و به نسبتی که وسایل پیدا می کنیم دانشکده های دیگر تأسیس بکنیم که دانشکده تکمیل بشود راجع به ایجاد آموزشگاههای عالی جدید که آقایان تذکر فرمودند البته بنده تصدیق می کنم که کرمان و اهواز نقاط هائیه هستند که فوق العاده مورد احتیاج است که باید تأسیس شود (مخبر فرزند - قرب راهم بفرمائید) و نقاط دیگری هم هست که باید تأسیس بشود و اینها اعتبار می خواهند نماینده معتمد همدان برای غرب ایران تذکر دادند این صحیح است بنده خوشبختانه از افراد کرد نشین ایران هستم و خالصترین و پاکترین نژاد ایرانی شاید خلاف مرضی نشده باشد کردها هستند که از حیث مدارس عالی معرومند و نمایندگان معتمد کردستان و نقاط کرد نشین همیشه این توجه را داشته اند که در بزرگترین شهر کرد نشین ایران بلکه کرد نشین دنیا برای ایجاد مدارس عالی دولتی ایران توجه داشته باشد و مدارس عالی آنجا تأسیس کنند و بنده اینجا وظیفه ملی و نوعی خود میدانم تا آنجا که بتوانم نسبت باین امور اقدام بکنم راجع بدانشگاه تبریز نماینده معتمد تذکراتی دادند باید عرض کنم آقایان نمایندگان آذربایجان در این موضوع مکرر مراجعه کرده اند و بنده هم تا آنجائی که توانستم کوشش کردم اگرچه از دانشکده آنجا مستقیم راجع بتوافق آنجا گزارشی نرسیده است ولی توجهی که آقایان نمایندگان دارند مسلماً با محبت و نواقصی است که در آنجا هست البته تا آن حدی که بتوانم اقدام میکنم و بنده در نظر دارم که در ظرف همین یکی دو روز یک نماینده مخصوص برای دانشکده تبریز بانجا بفرستم و راجع بیکدی معلم که فرمودند اقدام لازم بکنم (مهدوی - بفرسان هم بفرستید) و همین طور راجع بنواقص دانشکده های سایر ولایات که نواقصی دارند اقدامات لازم بشود راجع به تقاضای معلمین فرمودند که اگر آقایان توجهی داشته باشند تقاضای معلمین حقیقتاً تمام مساائلیست حقیقی و مطابق عدل و انصاف و تقاضای بسیار مجرب و کوچک در تمام آنها حقیقتاً حق دارند بنده در این مدت کوشش کردم با تذکراتی که آقایان دادند و خود کار کتان فرهنگ هم در این مورد تذکراتی دادند تا آنجائی که مقدور باشد برای آنها اقدام بکنیم از آنچه همین لایحه صدی هشتاد است که نماینده معتمد تذکر کردند امیدوار هستم که همین امروز تکلیف این قسمت معلوم بشود (فرهودی - تقاضای جامعه لیسانسها بطور) راجع بتقاضای جامعه لیسانسها دو ماده ای که تذکر دادید نسبت بچند قسمت آن اقدام شده از آنچه بنده راجع بتبديل رتبه های آموزشی بدبیری و دبیری

بدانشجاری لایحه ای در مجلس هست که برای تکمیل آن لایحه و آوردن آن به مجلس اقدام شده و امیدوارم که بزودی به نتیجه برسد راجع بتبديل وضع آموزگاران و دبیران بیانی شاید در ظرف همین هفته لایحه ای تقدیم مجلس شورای ملی بشود و همچنین راجع با همز معلمین بخارج لایحه ای تهیه شده است که با همان لایحه امیدوار هستم که تقدیم مجلس بکنم و راجع بیهی معلمین الان در دستور مذاکرات کبیرین های مجلس هست که امیدوار هستم آنرا بمرض مجلس برسانم راجع باغلالی که در اوضاع دانشجویان هست و یادداشتی که نماینده معتمد قرائت کردند البته بنده تصدیق می کنم که این وضع هست حقیقت دارد هر چه و مرجی در اوضاع هست دانشجویان قسمتی از این مملکت هستند و آنها هم افکار و بیانی دارند بنده در این باب باید عرض کنم بهترین وسیله جلوگیری از افراط از آزادی همان آزاد بودن است (صحیح است) ملت خود هر جا بیاید اغراض آزاد آزادی میکنند یاد راه خدمت مملکت نیستند ملت پیش از دولت مراقب است و مراقبت خواهد کرد و هر جا افراط و تفریط تندی شده جلوگیری خواهد کرد و البته وزارت فرهنگ هم به وظیفه خودش عمل خواهد کرد بنده این تذکرات را لازم دیدم که عرض کنم

نمایندگان - احسن، احسن.

(۳) تعیین جلسه فوق العاده جهت طرح سؤالات

رئیس - آقای دکتر بقائی راجع بماده ۱۶۹ اخطار کردید این ماده مربوط بسؤالات است و مکرر گفته شده است که یک جلسه فوق العاده تشکیل شود

رئیس - توضیح ندارد و در نیست برای آنکه آقایان وزراء همیشه میگویند حاضریم مجلس باید تصویب بکند و جلسه ای تعیین بکنند

دکتر بقائی - هر جلسه همین را میفرمائید و نتیجه هم گرفته میشود

رئیس - خود آقایان نمیخواهند یک جلسه کار کنید میفرمایند یک جلسه فردا بپس فردا معین بکنید

دکتر بقائی - دستور جلسه روز سه شنبه سؤالات باشد

شو شتری - نفران جلسه مخصوصی باشد

رئیس - صبح سه شنبه جلسه هادی است کارهای ملکیتی رسیدگی میشود

مکی - آقا ۱۶ میلیون دلار اصلاحه فارس از بین رفته باید سؤال شود

رئیس - صحیح است برای ۱۶ میلیون دلار که از بین رفته آقایان در وساعت بیانیته به نشینید و سؤال بکنید اگر حاضرید ۳ شنبه هصر ساعت پنج بعد از ظهر باشد (صحیح است) البته غیبت آقایان هم مثل جلسه رسمی حساب خواهد شد

(۴) اخذ رأی و تصویب اعتبار ادامه مبارزه با ملخ

رئیس - نامه ای از مجلس سناراجع به اعتبار دفع ملخ رسیده است قرائت میشود

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست معتمد مجلس شورای ملی در جواب مراسله شماره ۱۲۲۴۵ - ۳۳۶۳۳۶ راجع با ارسال لایحه مربوط سی میلیون ریال برای مبارزه با انواع ملخ اشعار میدارد لایحه مزبور در جلسه روز چهارشنبه هشتم خرداد یک هزار و سیصد و سی مجلس سنا با اصلاح عبارتی بتصویب رسید و اینکه برای اخذ رأی نهائی با اظهار نظر موافق اعاده میشود یک نسخه از ماده واحده که بتصویب مجلس سنارسیده است تلواً ابفاد میگردد

رئیس مجلس سنا - سید حسن تقی زاده

رئیس - رأی نهائی گرفته میشود با ورقه

اردلان - استعفا میکنم بفرمائید بچه ترتیب رأی گرفته میشود با اصلاحی که در مجلس سنانشده یا بدون اصلاح ؟ یا همان اصلاحی که در مجلس سنانشده مربوط باینکه علاوه بر ۴۰ میلیون ریال که قبلاً اعتبار داده شده است و حالا این اعتبار داده میشود رأی گرفته میشود

(اسامی آقایان نمایندگان بوسیله آقای ناظرزاده اعلام و در محل نطق حاضر و رأی دادند)

آقایان: ابریشم کار - موقر - فرهودی - اردلان - صدری - سنندجی - بوداغیان - دکتر مهدا بی - دکتر معظمی - بزرگ نیا - محمد ذوالفقاری - دکتر کاسمی - حکیمی - صدرزاده - امامی - مهری - گودرزی - کهید صاحب جمع - شو شتری - نصر تیان - اعظم زنگنه - امینی - سرتیب زاده - حمیدیه - وهاب زاده - فتعلی افشار - ملک مدنی - دولتشاهی - دکتر جلالی - سود آور - مهدوی - سلطان الملماه - نبوی - کتابادی - ارباب - افشار صادقی - دکتر نبوی - آزاد مکرر - دکتر مصباح زاده - اللهیار صالح - دکتر بقائی - نریمان - فرا گز لو - حائری زاده - همدان - تربتی - طاهری - آبکار - شادلو - آصف - فقیه زاده - قرشی - صفائی - فضائی - ظفری - گرگانی - مکی - تیمورتاش - بهجانی - دکتر راجی - همدان تربتی - سود آور - معین زاده - دکتر نبوی

دکتر علوی - حرب شیبانی - امیر نصرت اسکندری - رفیع - مخبر فرمند - دکتر کبان - دکتر طاهری - دولت آبادی - معین زاده - صدر میر حسینی - گبو - کورافلی - دهقان - دکتر برال - سالار بهزادی - ناظرزاده - جواد عامری - (شماره آراء بعمل آمد نتیجه بقرار وزیر اعلام گردید) آراء موافق ۶۵ رأی ورقه سفید هلاکت امتناع ۹ ورقه

رئیس - از هفتاد و نه نفر عده حضار لایحه اعتبار ملخ با ۶۵ رأی تصویب شد

اسامی موافقین - آقایان: امیری فرا گز لو - عامری - ناظر زاده - دکتر کبان - سالار بهزادی - دکتر مصباح زاده - معین زاده - ظفری - تیمورتاش - مهدوی - نصر تیان - مجید موسوی - علی بزرگ نیا - دکتر علوی - صاحب جمع - وهاب زاده - صدری - امینی - کهید - موقر - صدرزاده - ابریشم کار - کورافلی - مخبر فرمند - افشار - حرب شیبانی - علی محمد دهقان - دکتر جلالی - معسن طاهری - مکرر - نبوی - دکتر بقائی - نریمان - آبکار - هادلو - ارباب - قرشی - صالح - فقیه زاده - مکی - گرگانی - دولت آبادی - دکتر نبوی - همدان تربتی - حائری زاده - گبو - کتابادی - سود آور - حمیدیه - سرتیب زاده - امامی - مهری - حکیمی - دولتشاهی - ملک مدنی - دکتر برال - سنندجی - افشار صادقی - اردلان - شو شتری - فرهودی - گودرزی - دکتر کاسمی - محمد ذوالفقاری - دکتر معظمی - بوداغیان - ورقه سفید هلاکت امتناع ۹ ورقه

(۵) اخذ رأی و تصویب کمک هزینه ترمیم حقوق دبیران و آموزگاران

رئیس - در دستور بعد از اینکار شور در همدانها ما است ولی پیشنهادی رسیده که ترمیم حقوق کمک دبیران و آموزگاران که در جزو ۷۰ دستور جلسه است مقدم باشد آن پیشنهاد قرائت میشود و محتاج برای است

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست معتمد مجلس شورای ملی - امضاء کنندگان ذیل تقاضا داریم دلایحه کمک ترمیم حقوق دبیران که در شماره هفتم دستور ۵ امروزه مقرر گردیده است بعد از اتمام لایحه لوله کشی مطرح شود ناظرزاده - ناصر ذوالفقاری - محمد علی مسعودی - صدر میر حسینی - ملک مدنی - دکتر جلالی - دکتر سید امامی - دکتر مصباح زاده - نبوی - بزرگ نیا - قرشی - فقیه زاده - آصف - گودرزی - صدرزاده - صاحب جمع - مکرر - مهدوی - طاهری - همدان تربتی - سود آور - معین زاده - دکتر نبوی

مجلسی

رئیس - آقای ناظرزاده

ناظرزاده - بنده عرض کردم که این پیشنهاد شده و دیگر گمان نمیکنم که توضیحی داشته باشد چون مخالفی نیست پس اجازه فرمائید که رأی گرفته و تصویب شود (امینی - فرمائید توضیح بدهید شاید مخالف باشد) این لایحه چندماه پیش از تصویب مجلس شورای ملی گذشته و رفته بسنا در آنجا هم موافقت شده و برگشته و مدتی است که آقایان معلمین مرتباً مراجعه میکنند هم به مجلس بجناب آقای رئیس و هم بوزارت فرهنگ فقط يك رأی نهائی می خواهد استعدا میکنند آقایان موافقت فرمایند که آن رأی گرفته شود و امروز تمام بشود چون لوازمی که در دستور بود مربوط به هدایاهاست و بکم مدتی طول دارد و خیلی هم ضرورت ندارد این بود که بنده خواستم تقاضا کنم که امروز موافقت فرمایند که این لایحه تصویب شود.

رئیس - این لایحه از سنا برگشته جزء دستور جلسات هم هست منتهی برای این که مقدم باشد این پیشنهاد را آقایان کرده اند آقای مخبر فرهند - بنده موافقم.

مخبر فرهند - بنده موافقم.

رئیس - آقای ملک مدنی.

ملک مدنی - موافقم.

رئیس - آقای امینی موافقت؟

امینی - در اصل موضوع بنده مخالفتی ندارم ولی آنچه ما به تأسف بنده است این است که در دستگاه وزارت فرهنگ مصوبات کمیسیون بودجه از لحاظ مغایر شهرستانها و موقوفه میماند و بمذری اصلاح بودجه از رقمی بر میدارند و رقم دیگر میگذارند فقط برای کمک معلمین در اصل موضوع که باید بمعلمین کمک بشود بندهم مخالفتی ندارم ولی میخواستم توصیه کنم که در شهرستانها عدولانه عمل هست و نه مکان هست و نه جاهت برای تدریس گو اینکه در بودجه این موضوع تأمین شده است معذک مضايقه می کنند از این موضوع در این قسمت من استعدا میکنم از آقای وزیر فرهنگ از این که این مطلب چون در اسفندماه تمدد نشده گمان نمیکنم که قابل اجرا باشد ولی خواهش میکنم در بودجه سال ۱۳۳۰ آنچه که منظور می شود قبل از گذشتن موافقت لایحه اجرا فرمایند.

مکی - اجازه فرمائید بنده توضیحی

عرض کنم بقیه بنده کمک آموزگاران این جا افتاده است.

رئیس - پیشنهادی داده اند درموضوع رأی توضیح داده میشود فلان نظر رأی گرفته

میشود که مقدم باشد

تیمورتاش - بنده پیشنهاد تجزیه کرده بودم.

رئیس - درموضوع رأی باصل موضوع در نظر گرفته میشود حالا رأی به آن گرفته نمی شود این رأی برای تقدم است وقتی که مجلس بآن رأی داد آنوقت پیشنهاد تجزیه مورد پیدا میکند

مخبر فرهند - بنده موافق بودم اجازه بدهید صحبت بکنم چون مخالف هم صحبت کرد.

رئیس - يك مخالف صحبت کرد آقای ناظرزاده هم که یکی از پیشنهاد دهندگان بودند توضیح دادند موافق لازم نیست صحبت بکنند رأی گرفته میشود باین که این لایحه جزو دستور مقدم باشد آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد نامه مجلس ستا قرائت میشود.

(شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی -

در تمقیب مراسله شماره ۵۰۴۶-۱۲۲۱۱۲۲۹۹ راجع بگزارش کمیسیون بودجه مربوط بکمک ترمیم حقوق دبیران و آموزگاران باستحضار میرساند:

ماده واحده در جلسه روز چهارشنبه ۲۵ اردیبهشت ماه ۱۳۳۰ مجلس سنا مطرح شد و باستثنای قسمت اخیر آن با اظهار نظر موافق بتصویب رسید ولی نسبت بدو تبصره آن چون غیرمالی تشخیص گردید بدیهی است پس از اخذ رأی نهائی در مجلس شورای ملی درمجلس سنا مورد رأی قرار خواهد گرفت.

اینک سواد ماده واحده که بتصویب مجلس سنا رسیده است لفاً ایفاد میشود

نایب رئیس مجلس سنا - بیات رئیس - لازم است يك توضیحی داده بشود اولاً آقای وزیر فرهنگ يك یادداشتی داده اند که کمک آموزگاران هم اضافه بشود و کمک آموزگاران که اینجا حذف شده است حالا علاوه خواهد شد این یکی، دیگر اینکه پیشنهاد تجزیه رسیده از آقای تیمورتاش راجع بتبصره يك و تبصره این است:

بدبیران و آموزگاران که درمرکز مشغول خدمت میباشند فقط پنجاه درصد وبکسانی که در شهرستانها مشغول خدمت میباشند هشتاد درصد پرداخت میشود نسبت باین تبصره پیشنهاد تجزیه شده است آقایان اگر موافق نباشند رأی نمیدهند و همان هشتاد درصد باغضای که درمرکز و در شهرستانها خدمت میکنند یکسان باشد یعنی این تبعیض از بین می رود اگر تبصره را آقایان رأی بدهند مثل این تبصره عمل میشود یعنی در مرکز پنجاه درصد در شهرستانها هشتاد درصد داده میشود

(تیمورتاش - يك اشکال اساسی هست اجازه میفرمائید بنده دو کلمه توضیح بدهم) رأی نهائی است توضیح ندارد (تیمورتاش - مطلب مهم است) من دارم توضیح بدهم توجه فرمائید وقتی که لایحه مطرح بود يك پیشنهادی آقای تیمورتاش دادند که بدبیران و آموزگاران در تهران پنجاه درصد و در شهرستانها هشتاد درصد بدهند مجلس هم قبول کرد حالا پیشنهاد تجزیه داده اند اگر رأی داده بشود باین تبصره همین طوره عمل میشود اگر حذف بشود هشتاد درصد در مرکز و پنجاه درصد در شهرستانها یکسان پرداخت میشود خواهستم آقایان متوجه باشند اگر میخواهند تبعیض نباشد باین تبصره نباید رأی بدهند (دکتر معظی - فرمائید که مجلس سنا هم این تبصره را حذف کرده است) مجلس سنا حذف نکرده است غیرمالی تشخیص داده است و برگردانده يك تبصره دوم هم هست که توجه فرمائید.

تبصره ۲ - دبیران و آموزگاران که سه سال در ولایات خدمت ننموده اند اگر بغواهند هشتاد درصد بآنها تعلق بگیرد مجبورند مطابق حکم وزارت فرهنگ سه سال در ولایات خدمت کنند این را هم مجلس سنا غیر مالی تشخیص داده است ما که رأی دادیم برمی گردد بسنا مانعی ندارد.

تبصره ۲ - دبیران و آموزگاران که سه سال در ولایات خدمت ننموده اند اگر بغواهند هشتاد درصد بآنها تعلق بگیرد مجبورند مطابق حکم وزارت فرهنگ سه سال در ولایات خدمت کنند این را هم مجلس سنا غیر مالی تشخیص داده است ما که رأی دادیم برمی گردد بسنا مانعی ندارد.

اسلامی - درخود قانون دانشرا ها هست که معلمین باید پنج سال در ولایات تدریس کنند.

وزیر فرهنگ - اجازه فرمائید بنده توضیحی عرض بکنم شاید روشن بشود.

رئیس - فرمائید. وزیر فرهنگ - عرض کنم اولاً آقایان توجه فرمایند که این اضافه حقوقی نیست که بآموزگاران و دبیران داده میشود بلکه این اضافه حقوق صدی هشتاد و صدی پنجاه بموجب قوانین سابق برقرار شده که بآنها داده بشود منتهی در سال ۱۳۲۳ تبصره ای تصویب شد که این اضافه به نسبت حقوق سابق شان داده بشود چون در سال ۱۳۲۲ حقوق آنها ترمیم شد و فرضاً کسی که در سال ۱۳۲۲ پنجاه تومان حقوق داشت هفتاد و پنج تومان حقوق داده شد بموجب این قانون اینطور تعیین شد که این اضافه بموجب حقوق سابق بآنها تعلق بگیرد و حال آنکه این اضافه بنام طبقات کارمندان دولت باستثنای معلمین تماماً تعلق می گرفت بنابراین يك استثنائی شده بود معلمین محروم شده بودند یعنی بکارمندان دولت بموجب تاپشان تعلق گرفت و به فرهنگیان به نسبت حقوق سابقشان تعلق گرفت این يك بی عدالتی بود که شده

بود و حالا جبران میشود و بعد هم توجه فرمائید که این مبلغ فوق العاده نیست مطابق صورتی که بنده دارم حد اکثر آن ۲۵ تومان است اضافه حقوقی که تعلق میگردد ۲۵ تومان است و بیش از این نیست بدمم این قسمتی که در تبصره پیشنهاد شده و تقاضا شده است حذف شود از این جهت است که اضافه حقوق صدی هشتاد بدون توجه به مرکز شهرستانها بمجموع معلمین تعلق بگیرد و بنابراین نباید تبعیض بشود و جناب آقای تیمورتاش هم که خودشان این پیشنهاد را داده اند الان موافق هستند.

رئیس - البته نامه سنا که قرائت شد توجه فرمودند آقایان که بیکه موضوعی هست و آن این است دبیران و آموزگاران شهرستانها مقدم بر دبیران و آموزگاران مرکز میباشد این موضوع را سنا حذف کرده است در صورتیکه نظر مجلس این بوده است که اگر اعتبار کم باشد اول آنها مقدم باشند حالا رأی میگیریم باین قسمت آقای ملک مدنی فرمائید.

تیمورتاش - این توضیحات در پیرامون پیشنهاد بنده است و همه توضیح دادند عزیز بنده.

ملک مدنی - عرضی که بنده میکنم راجع بیکه موضوع دیگر است راجع بیکه مطلب اساسی است که بنده سه مرتبه اینجا پشت تریبون عرض کرده ام ما نایبست.

حق مجلس شورای ملی را از مجلس سلب کنیم روز اولی که قرارداد هیئتی بنشینند وظایف مجلسین را معلوم کنند در همان جلسه خصوصی بنده عرض کردم که آقایانی که میروند می نشینند آنجا مراعات این نکته را بکنند که مجلس شورای ملی نماینده همه طبقات مردم است و باید در دخل و خرج این مملکت نظارت داشته باشد مجلس سنا این حق را ندارد آقایان رفتند تعارف کردند خلاصه بمقیده بنده دمان آقایانی که مورد احترام و اعتماد ما هستند برحایت اشخاصی که در سنا هستند تعارف کردند که برای امور مشورتی بفرستند آنجا و وقتی این حق را قائل شدند این محظورات پیش میآید و البته این خلاقی که شده است از وظایف مجلس شورای ملی است و بنده موافق نیستم که این حذف را مجلس شورای ملی موافقت کند و این راه را باز کند که ما هر وقت يك لایحه ای را میفرستیم آنجا يك مقدارش را حذف کنند ما را با اشکال بیندازند بنده خواستم این توضیح را عرض کنم از نقطه نظر مجلس ضرورت داشت.

کشاورز صدر - جناب آقای رئیس بنده جزو آن هیئت هستم اجازه فرمائید توضیحی عرض کنم.

رئیس - آنچه حق مجلس است گفته میشود و همانطور هم عمل میشود فقط آنها يك قسمت را که سه سال باید خدمت کنند آنرا غیرمالی تشخیص داده اند آقای امینی فرمائید.

امینی - عرض کنم يك تذکرات اساسی است که باید در موقع خود عرض شود با اضافه کردن يك کلمه که آقای وزیر فرهنگ اضافه کردند و گفتند کمک آموزگار هم اضافه شود يك رقم بزرگی در بودجه فرق می کند چون اصل لایحه را تغییر میدهد وزیر مالیه هم هست و وضع مالیه مملکت هم خوب نیست بنده نمیدانم که اگر این قسمت را اضافه بکنیم وبدون حضور ایشان تصویب بکنیم آیا خوب است یا نیست و صورت اساسی دارد یا ندارد.

رئیس - اینجا آقای وزیر فرهنگ توضیحاتی دادند و يك پیشنهاداتی هم دادند بته نظر مجلس است.

صفائی - تذکر نظامنامه ای دارم رئیس - برطبق چه ماده؟

صفائی - الان رأی نهائی است آنچه که در مجلس شورای ملی قبلاً بحث شده است ما رأی میدهم اگر امر جدیدی است باید پیشنهاد بشود و مجدداً باید بحث بشود.

رئیس - چگونه افتاده است. صفائی - امر جدید ولو يك کلمه باشد باید رسیدگی و بحث بشود.

رئیس - آقای وزیر فرهنگ توضیحی دارید؟

وزیر فرهنگ - عرض کنم که اینجا بنده تقاضا نکردم که کلمه ای اضافه بشود تقاضا کردم يك توضیحی داده بشود لفظ آموزگار اهم است از کمک آموزگار و آموزگار در حقیقت يك کار می کنند و بقودی خود این معنی را شامل است بنده خواستم آقایان توجه داشته باشند که این معنی را شامل است.

صفائی - تفسیر نمی شود کرد رئیس - بهمان ترتیبی که بسنا رفته و برگشته رأی می گیریم منتهی آن تجزیه را باید در نظر گرفت درموقع باقیام و قعود رأی گرفت.

شوشتری - پس قسمت حذف که میفرمائید افتاده چه میشود رئیس - ببقانده سنا حذف کرده

و ما با همان جمله که مجلس تصویب کرده رأی می گیریم اول رأی گرفته میشود بماده واحده و تبصره دو آقایانی که موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد حالا بایستی به تبصره يك رأی گرفته شود عرض کردم اگر رأی نمیداد از بین می رود و کمک معلمین مساوی خواهد بود آقایانی که موافقت با تبصره يك قیام فرمایند (همه کی برخاستند) تصویب نشد و حذف شد حالا بمجموع ماده واحده و تبصره رأی گرفته می شود باورقه (اسامی آقایان شرح ذیل اعلام و در محل نطق حاضر شده و رأی دادند)

آقایان اردلان دکت هدیاتی نصرتیان بوداغبان سندی گنابادی فقیه زاده عامری کههدی فرهودی کشورز صدر محمد ذوالفقاری حکیمی شوشتری گنجی حمیدیه سرتیب زاده وهابزاده موسوی دکتر بقای صدر میرحسینی مکی معین زاده آزاد همدان تربتی دکتر نبوی صدری صدرزاده مهدی ارباب گودرزی نبوی سلطان العلماء اسلامی مهدوی صفوی دکتر جلالی منک مدنی دولتشاهی بهبهانی فتحعلی افشار نریسان حائری زاده گودآورد دکتر معظی محسن طاهری شادلو آبکار نورالدین امامی امینی آصف قرشی بزرگ نیا دکتر کاسمی غضنفری قراگزلو گرگانی دکتر هروی عربشیبانی ابریشم کار اسکندری رفیع مخبر فرهند دکتر طاهری دکتر کبان دولت آبادی ارباب گیو کوراوغلی هراتی علی محمد دهقان دکتر برال سالار بهزادی ناظرزاده موقر مکره (شماره آراه بعمل آمده ۶۳ ورقه موافق ۸ ورقه منتع بود)

رئیس - از ۷۵ نفر عده حاضر با ۶۳ رأی موافق لایحه تصویب شد

اسامی موافقین - آقایان: گودرزی نصرتیان سالار بهزادی عامری

آقایان: اردلان دکت هدیاتی نصرتیان بوداغبان سندی گنابادی فقیه زاده عامری کههدی فرهودی کشورز صدر محمد ذوالفقاری حکیمی شوشتری گنجی حمیدیه سرتیب زاده وهابزاده موسوی دکتر بقای صدر میرحسینی مکی معین زاده آزاد همدان تربتی دکتر نبوی صدری صدرزاده مهدی ارباب گودرزی نبوی سلطان العلماء اسلامی مهدوی صفوی دکتر جلالی منک مدنی دولتشاهی بهبهانی فتحعلی افشار نریسان حائری زاده گودآورد دکتر معظی محسن طاهری شادلو آبکار نورالدین امامی امینی آصف قرشی بزرگ نیا دکتر کاسمی غضنفری قراگزلو گرگانی دکتر هروی عربشیبانی ابریشم کار اسکندری رفیع مخبر فرهند دکتر طاهری دکتر کبان دولت آبادی ارباب گیو کوراوغلی هراتی علی محمد دهقان دکتر برال سالار بهزادی ناظرزاده موقر مکره (شماره آراه بعمل آمده ۶۳ ورقه موافق ۸ ورقه منتع بود)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

نبوی اردلان افشار شوشتری حکیمی بوداغبان دکت هدیاتی سرتیبزاده نریسان مکره گنابادی ناظرزاده کوراوغلی دکتر برال دکتر نبوی دهقان ارباب دکتر جلالی کشاورز صدر دکتر بقای محمد ذوالفقاری فرهودی مکی مخبر فرهند دکتر کاسمی حائری زاده گیو دولتشاهی اسلامی فقیه زاده کههدی حمیدیه ابریشم کار گنجی موسوی صدر میرحسینی معین زاده موقر امیری قراگزلو مهدوی صدرزاده صدری امینی دکتر علوی وهاب زاده آبکار هرب شیبانی بزرگ نیا نورالدین امامی شادلو سودآور گرگانی دولت آبادی دکتر طاهری ملک مدنی دکتر معظی محسن طاهری قرشی هراتی دکتر کبان کیان

ورقه سفید علامت امتناع ۸ برگ

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)

رئیس - اگر آقایان موافق باشند بیک ربع ساعت تنفس داده میشود (صحیح است)